

6/7/2011

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝ/ΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΑΧΑΡΝΩΝ 2, 101 76
Τηλ.: 210-2124331
Fax : 210-5243522

Αθήνα 5/7/ 2011
Αριθμ. Πρωτ.: 1384

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
✓ Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Προστασία ελληνικού ελαιόλαδου»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 17695/8-6-2011
 | Η Ερώτηση 17844/9-6-2011
 | Η Ερώτηση 18282/22-6-2011

Απαντώντας στις παραπάνω ερωτήσεις που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Ν. Γιαννακοπούλου, Π. Λαφαζάνης, Ε. Αμμανατίδου – Πασχαλίδου, Μ. Κριτσωτάκης, Γ. Βλάχος, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής :

Όσον αφορά στον Έλεγχο των ΠΟΠ και ΠΓΕ στην εγχώρια αγορά, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), στοχεύοντας τόσο στη διασφάλιση της αυθεντικότητας όλων των προϊόντων ΠΟΠ, όσο και στην προστασία του καταναλωτή από αθέμιτες πρακτικές, έχει θεσπίσει με την αριθμ. 261611/07-03-07 ΚΥΑ (ΦΕΚ 406/Β'), σύστημα πιστοποίησης και ελέγχου των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Σύμφωνα με το σύστημα αυτό, ο Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων (Ο.Π.Ε.Γ.Ε.Π.) έχει ορισθεί ως ο αρμόδιος φορέας για τον έλεγχο των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ και συγκεκριμένα :

α. εγκρίνει και πιστοποιεί τις επιχειρήσεις, οι οποίες ενδιαφέρονται να παράγουν ή/και να συσκευάζουν, με σκοπό την τοποθέτηση στην αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων που φέρουν στην επισήμανσή τους τις καταχωρημένες ονομασίες, τις ενδείξεις ΠΟΠ-ΠΓΕ, το Κοινοτικό σύμβολο, καθώς και τη σήμανση πιστοποίησης του ΟΠΕΓΕΠ και

β. διενεργεί, σε συνεργασία με τις κατά τόπους Δ/νσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, τακτικούς ελέγχους τόσο στα σημεία παραγωγής, όσο και στα σημεία πώλησης των προϊόντων αυτών και διερευνά κάθε τεκμηριωμένη καταγγελία για ελλιπή τήρηση των προδιαγραφών όλων των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Σε εφαρμογή της προαναφερθείσας Κ.Υ.Α., έχουν συσταθεί επιτροπές εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων, οι οποίες εξετάζουν κάθε διαπιστωμένη παρατυπία ή και παράβαση και εισηγούνται την έκδοση υπουργικής απόφασης επιβολής διοικητικών κυρώσεων ή και πρόστιμων.

Όσον αφορά στον έλεγχο των ΠΟΠ και ΠΓΕ στην αγορά της ΕΕ, τα περιστατικά πιθανής καταχρηστικής χρήσης των ελληνικών ΠΟΠ και ΠΓΕ, όπως η «Ελιά Καλαμάτας» και το ελαιόλαδο «ΚΑΛΑΜΑΤΑ», σε προϊόντα που διατίθενται στην αγορά Κρατών - Μελών, αντιμετωπίζονται σύμφωνα με το ενωσιακό δίκαιο. Η τακτική που ακολουθείται σε αυτές τις περιπτώσεις περιλαμβάνει την αποστολή τεκμηριωμένης καταγγελίας από το ΥΠΑΑΤ προς τις αρμόδιες αρχές των αντίστοιχων Κρατών - Μελών, με την οποία ζητείται η διερεύνηση των καταγγελιών, σύμφωνα με το εκάστοτε εθνικό σύστημα ελέγχου που έχει θεσπίσει η κάθε χώρα, προκειμένου να εφαρμοσθεί η Κοινοτική νομοθεσία, ενημερώνοντας, παράλληλα, την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ωστόσο, σχετικά με τις «Olive Kalamata» που βρέθηκαν σε ιταλικά super markets, υπάρχει πιθανότητα οι ελιές αυτές να προέρχονται από την Ελλάδα, καθώς είχε παρατηρηθεί ότι κάποιες ελληνικές εταιρείες χρησιμοποιούσαν καταχρηστικά την ονομασία «ΚΑΛΑΜΑΤΑ» για προϊόντα, τα οποία εξάγονταν αντί του ορθού ελιές ποικιλίας ΚΑΛΑΜΩΝ. Το πρόβλημα αυτό επεσήμανε και το τμήμα Ποιοτικού Ελέγχου της τότε Νομαρχίας Πειραιά, όπου, ως λιμάνι εξαγωγής, έφταναν φορτία ελιών ποικιλίας Καλαμών από διάφορες περιοχές της χώρας και στην επισήμανση, καθώς και στα συνοδευτικά έγγραφά τους αναφέρονται ως Ελιές ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ και όχι ΚΑΛΑΜΩΝ. Το ΥΠΑΑΤ, μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας του (Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας), έχει ήδη αποστείλει σε όλα τα γραφεία ποιοτικού ελέγχου των τότε Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων έγγραφο, με το οποίο ενημέρωσε εκ νέου για την ισχύουσα νομοθεσία και την ορθή χρήση της ονομασίας Ελιά Καλαμάτας ΠΟΠ.

Όσον αφορά στον Έλεγχο των ΠΟΠ και ΠΓΕ στην αγορά Τρίτων Χωρών και συγκεκριμένα όσον αφορά στη χρήση της ονομασίας «Ελιά Καλαμάτας» και «ελαιόλαδο Καλαμάτα» στην αγορά χωρών εκτός ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ παρακολουθεί και καταγράφει τα περιστατικά που εντοπίζονται από τις

Πρεσβείες μας στις αντίστοιχες χώρες, αλλά και από οποιοδήποτε φορέα ή ιδιώτη που υποβάλλει σχετική καταγγελία. Στη συνέχεια, η παραπλανητική χρήση της ονομασίας Ελιά «Καλαμάτα» αντιμετωπίζεται, κατά περίπτωση, είτε με ενημέρωση των αρμόδιων αρχών κάθε χώρας από την Πρεσβεία μας, είτε μέσω των διμερών σχέσεων Ελλάδας – Τρίτων Χωρών και των συμφωνιών ελεύθερου εμπορίου που συνάπτει η ΕΕ με τις χώρες αυτές. Σημειώνεται ότι οι διαπραγματεύσεις για προστασία γεωγραφικών ενδείξεων αγροτικών προϊόντων και τροφίμων σε Τρίτες Χώρες, αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ωστόσο, πάγια επιδίωξη του ΥΠΑΑΤ, όπως εκφράζεται στα Κοινοτικά θεσμικά όργανα, είναι η προστασία της Ελιάς Καλαμάτας, αλλά και του συνόλου των Προστατευόμενων Ονομασιών Προέλευσης και των Προστατευόμενων Γεωγραφικών Ενδείξεων σε Τρίτες Χώρες, μέσα από τις διμερείς συμφωνίες που συνάπτει η ΕΕ με Τρίτες Χώρες. Ήδη, στις υπό εξέλιξη διμερείς συμφωνίες ΕΕ-ΤΧ, όπως με την Ελβετία, τις χώρες Κεντρικής Αμερικής, τη Μαλαισία κ.ά., έχουν συμπεριληφθεί για διαπραγμάτευση τα προϊόντα ΠΟΠ «Ελιά Καλαμάτας» και «ελαιόλαδο ΚΑΛΑΜΑΤΑ».

Συγκεκριμένα, για την περίπτωση της κυκλοφορίας νοθευμένου ελαιολάδου, στην αγορά των ΗΠΑ, εμφανιζόμενου ως ελληνικού ΠΟΠ, αυτό έγινε γνωστό στο ΥΠΑΑΤ μέσω του Γραφείου Ο.Ε.Υ. των ΗΠΑ. Η αντίδραση του ΥΠΑΑΤ υπήρξε άμεση και, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και τις ελληνικές διπλωματικές αρχές στις ΗΠΑ, έχουν ήδη εντοπισθεί εταιρίες διανομής ελαιολάδου, ενώ είναι σε εξέλιξη πληρέστερος έλεγχος. Εκτός των άλλων και στην προσπάθεια διασφάλισης των συμφερόντων των ελλήνων παραγωγών, συμπεριλαμβανομένου του ελαιολάδου, το ΥΠΑΑΤ ζήτησε επίσης, όπως κάνει πάντα, και την αρωγή της ελληνικής ομογενειακής κοινότητας στις ΗΠΑ, μέσω του Υπουργείου Εξωτερικών.

Σημειώνεται ότι για το ελαιόλαδο ειδικά, έχουν ήδη εκπονηθεί και συνεχίζουν να υλοποιούνται προγράμματα προώθησης, με στόχο, μεταξύ άλλων, την αγορά των Η.Π.Α. Τα εν λόγω προγράμματα προώθησης εμπίπτουν στον κοινοτικό κανονισμό (ΕΚ) 501/2008. Πρόσφατα, μάλιστα, 24 προτάσεις για προγράμματα προώθησης υποβλήθηκαν στην Επιτροπή από χώρες μέλη της ΕΕ. Από αυτές, έγιναν δεκτές 7 προτάσεις, από 4 μόνο χώρες, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα. Τα προγράμματα κατατίθενται από τους ενδιαφερόμενους φορείς, όπως σύνδεσμοι εξαγωγέων κλπ, που επιλέγουν τα προϊόντα και τις αγορές στόχους σύμφωνα με τους επιχειρηματικούς τους στόχους.

Το ΥΠΑΑΤ, βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, μέσω του οποίου αξιολογούνται και τίθενται σχετικά ερωτήματα και, κατά περίπτωση, διαβήματα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την προάσπιση των ελληνικών συμφερόντων και την προστασία των Π.Ο.Π. – Π.Γ.Ε.

Ιδιαίτερα για την περίπτωση του ελαιολάδου και των ελιών Καλαμάτας, η προστασία των ελληνικών προϊόντων Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε. αποτελεί μείζονα προτεραιότητα του ΥΠ.Α.Α.Τ., το οποίο, σε συνεχή συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και τα γραφεία των Ο.Ε.Υ. των Πρεσβειών μας, ενημερώνεται για την πορεία τόσο των ελληνικών εξαγωγών αγροτικών προϊόντων, όσο και για τυχόν περιπτώσεις σφετερισμού ελληνικών προστατευόμενων ονομασιών.

Υπενθυμίζεται, ωστόσο, ότι ο Καν. (ΕΚ) 510/2006 ισχύει σε ενωσιακό επίπεδο και έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για την προστασία των προϊόντων Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. μόνο στα Κράτη - Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ακριβέστερα, ο κανονισμός αυτός δεν επεκτείνεται σε Τρίτες Χώρες. Ιδιαίτερα για τις ΗΠΑ και για την αντιμετώπιση περιπτώσεων παραβίασης ή σφετερισμού προϊόντων Π.Ο.Π.-Π.Γ.Ε., απαιτείται μια πολύπλοκη διαδικασία, που άπτεται νομικών, υπηρεσιακών και πολιτικών ενεργειών. Το ΥΠΑΑΤ, σε συνεργασία πάντα με τις αρμόδιες διπλωματικές μας αρχές, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ, ενεργεί για την επίλυση θεμάτων σφετερισμού ελληνικών ονομασιών Π.Ο.Π – Π.Γ.Ε. Ωστόσο, έως τώρα οι ΗΠΑ τηρούν εντελώς αρνητική θέση ως προς το ζήτημα αυτό. Επιπλέον, επιτρέπουν την κατοχύρωση στην αμερικανική αγορά Ονομασιών Προϊόντων με Γεωγραφική Ένδειξη ως εμπορικές επωνυμίες άλλων προϊόντων, εφόσον στην επωνυμία συμπεριλαμβάνεται και κάποια άλλη λέξη ή φράση.

Παρ' όλα αυτά, το ΥΠΑΑΤ συνεχίζει άοκνα τις προσπάθειές του για την προάσπιση των συμφερόντων μας έναντι παρόμοιων πρακτικών σε κάθε διεθνές βήμα. Συγκεκριμένα, στις συνεχιζόμενες διαπραγματεύσεις στον Π.Ο.Ε. (Γύρος Doha) έχει θέσει ως θέμα υψηλής προτεραιότητας τη συμπερίληψη των Γεωγραφικών Ενδείξεων στις γεωργικές διαπραγματεύσεις, με στόχο τη δημιουργία διεθνούς μητρώου αγροτικών προϊόντων με Γεωγραφική Ένδειξη. Ωστόσο, δεν υπάρχει συναίνεση των συμβαλλομένων μερών του Π.Ο.Ε. στο θέμα αυτό.

Σε κάθε περίπτωση, το ΥΠΑΑΤ ενημερώνει, μεταξύ άλλων, και τους παραγωγούς που θίγονται από αυτού του είδους τις ενέργειες (στη συγκεκριμένη περίπτωση Ε.Α.Σ. Μεσσηνίας), τους καθιστά κοινωνούς των ενεργειών του και τους συνδράμει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, σε κάθε ιδιωτική τους προσπάθεια για τη διασφάλιση των συμφερόντων τους.

Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

A. ~~Ευτέρουλος~~

1. Υπ. Εσωτερικών, Αποκέντρωσης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
Γρ. κ. Υπουργού
2. Υπ. Εξωτερικών – Γρ. κ. Υπουργού
3. Υπ. Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας
Γρ. κ. Υπουργού
4. Υπ. Υγείας & Κοινωνικής Αλληλεγγύης
Γρ. κ. Υπουργού
5. Βουλευτή κα Ν. Γιαννακοπούλου
6. Βουλευτή κ. Π. Λαφαζάνη
7. Βουλευτή κα Ε. Αμμανατίδου – Πασχαλίδου
8. Βουλευτή κ. Μ. Κριτσωτάκη
9. Βουλευτή κ. Γ. Βλάχο